

PR Pa 54.2020

**PROKURATURA REJONOWA
W TURKU**
62-700 Turek, ul. Legionów Polskich 10
tel./fax 63 278 44 18 ; 63 278 44 75

Turek, dnia 30 grudnia 2020r.

**Wojewódzki Sąd Administracyjny
w Poznaniu
ul. Ratajczaka 10/12
61-815 Poznań**

za pośrednictwem

Rady Gminy Kawęczyn

Skarżący: Prokurator Rejonowy w Turku, ul. Legionów Polskich 10, 62-700 Turek

REGON: 311614543

Organ administracji: Rada Gminy Kawęczyn, Kawęczyn 48, 62-704 Kawęczyn

Skarga

Prokuratora Rejonowego w Turku

na uchwałę Rady Gminy Kawęczyn nr VIII/69/2019

z dnia 30 kwietnia 2019 roku

w sprawie nadania statutu Sołectwa Będziechów

Na podstawie art. 8 § 1, art. 50 § 1, art. 53 § 3 w zw. z art. 3 § 2 pkt 5 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 roku Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U.2019.2325 t.j.) oraz art. 70 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku Prawo o prokuraturze (Dz.U. 2019.740 t.j.)

z a s k a r ż a m:

uchwałę nr VIII/69/2019 Rady Gminy Kawęczyn z dnia 30 kwietnia 2019 roku w sprawie nadania statutu Sołectwa Będziechów w części obejmującej: §8 ust. 2 pkt 1) i 6), § 15 ust. 1 i 2, rozdział 4 (od §22 do §29) załącznika do uchwały.

I. Na podstawie art. 57 § 1 pkt 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 roku Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi uchwale tej zarzucam istotne naruszenia prawa, i tak:

1. art. 35 ust. 3 pkt 2 w zw. z art. 36 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w zw. z art. 87 ust. 1 i 2 i 94 Konstytucji RP poprzez nadanie w §8 ust. 2 pkt 1 i §22 ust. 1 załącznika do uchwały organowi uchwałodawczemu jakim jest zebranie wiejskie kompetencji wyboru sołtysa oraz rady sołeckiej,
2. art. 35 ust 3 pkt 5 w zw. z art. 36 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w zw. z art. 87 ust. 1 i 2 i 94 Konstytucji RP poprzez nadanie w przepisie §8 ust. 2 pkt 6) załącznika do uchwały organowi uchwałodawczemu, jakim jest zebranie wiejskie, kompetencji kontrolnych nad działalnością sołtysa i rady sołeckiej,
3. art. 35 ust. 3 pkt 2 i art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w zw. z art. 87 ust. 1 i 2 i 94 Konstytucji RP poprzez wprowadzenie w §15 ust. 1 załącznika do uchwały wymogu kworum dla ważności uchwały w zakresie jakim dotyczy ona wyboru sołtysa i rady sołeckiej pomimo, że u.s.g. nie wprowadza dla ważności wyboru sołtysa i członków rady sołeckiej żadnego kworum.

II. Na podstawie art. 147 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 roku Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi **wnoszę** o:

- stwierdzenie nieważności uchwały VIII/69/2019 Rady Gminy Kawęczyn z dnia 30 kwietnia 2019 roku w sprawie nadania statutu Sołectwa Będziechów w zaskarżonej części.

III. Na podstawie art. 119 pkt 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 roku Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi **wnoszę** o:

- rozpoznanie skargi w trybie uproszczonym.

UZASADNIENIE

Rada Gminy Kawęczyn na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 7, art. 35, art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminny (Dz.U. z 2018 r., poz. 994 ze zm.) po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami sołectwa, w dniu 30 kwietnia 2019r. podjęła uchwałę nr VIII/69/2019 w sprawie nadania statutu Sołectwa Będziechów.

W oparciu o art. 5 ust. 1, 2 i 3 ustawy o samorządzie gminnym (dalej: u.s.g.) gmina może tworzyć jednostki pomocnicze: sołectwa oraz dzielnice, osiedla i inne. Jednostki pomocnicze

tworzą rady gminy, w drodze uchwały, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami lub z ich inicjatywy. Zasady tworzenia, łączenia, podziału oraz znoszenia jednostki pomocniczej określa status gminy. Zgodnie z art. 35 ust.1 u.s.g. status sołectwa określa w szczególności: nazwę i obszar jednostki pomocniczej (pkt 1), zasady i tryb wyborów organów jednostki pomocniczej (pkt 2), organizację i zadania organów jednostki pomocniczej (pkt 3), zakres zadań przekazanych jednostce przez gminę oraz sposób ich realizacji (pkt 4), jak również zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej (pkt 5).

Przepis art. 35 ust. 1 u.s.g. zawiera upoważnienie ustawowe dla rady gminy oraz określa materię, jaką pozostawiono szczególnemu unormowaniu w drodze aktu prawa miejscowego. Rada gminy obowiązana jest przestrzegać zakresu upoważnienia ustawowego udzielonego jej przez ustawę w zakresie tworzenia aktów prawa miejscowego. W ramach tej delegacji nie może w tych działaniach wkraczać w materię uregulowaną ustawą. Uchwała rady gminy jest jednocześnie źródłem powszechnie obowiązującego prawa na obszarze danej gminy, a zatem musi respektować unormowania zawarte w aktach wyższego rzędu (art. 87 ust. 2 Konstytucji RP). Ponadto Konstytucja RP w art. 94 stanowi, że prawo miejscowe stanowione przez organ samorządu terytorialnego może być wyłącznie na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawach.

Analiza powyższego aktu prawa miejscowego pozwala na stwierdzenie, że zaskarżona uchwała w części podjęta została z istotnym naruszeniem prawa.

Odnosząc się do pierwszego zarzutu dotyczącego uregulowań zawartych w §8 ust. 2 pkt 1 i §22 ust. 1 zaskarżonej uchwały, w świetle których zebraniu wiejskiemu przyznano kompetencje wyboru sołtysa oraz poszczególnych członków rady sołeckiej, wskazać należy, że zgodnie z art. 36 ust. 1 u.s.g. zebranie wiejskie jest organem uchwalodawczym w sołectwie, natomiast sołtys – organem wykonawczym, którego działalność wspomaga rada sołeczka. W myśl ust. 2 art. 36 u.s.g. sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania. W obecnym stanie prawnym brak jest przepisu, z którego wynikałoby uprawnienie zebrania wiejskiego do dokonywania wyboru sołtysa jak i poszczególnych członków rady sołeckiej. Z przepisów ustawy wynika, że prawo wybierania tych organów przysługuje osobom fizycznym mającym status stałego mieszkańca sołectwa, uprawnionym do głosowania w wyborach powszechnych. Zebranie wiejskie jest zaś odrębnym bytem od ogółu uprawnionych do głosowania mieszkańców danej jednostki pomocniczej, mimo iż skład obu tych gremiów pokrywa się. Należy wskazać, że przyznanie

zebraniu wiejskiemu charakteru elekcyjnego pozostaje w sprzeczności z regulacją art. 36 ust. 1 u.s.g., w którym ustawodawca nadał zebraniu wiejskiemu wyłącznie uprawnienia uchwałodawcze. U.s.g. nie zawiera jakichkolwiek przepisów, które pozwalają na przyjęcie konstrukcji domniemania właściwości zebrania wiejskiego w sprawach nieuregulowanych ustawą (wyrok WSA w Olsztynie z dn. 14.02.2017 roku, II Sa/Ol/1429/16). Konsekwencją uznania przepisów przyznających kompetencje Zebraniu Wiejskiemu do dokonywania wyboru sołtysa i członków rady sołeckiej za nieważne powinno być również uznanie całego rozdziału 4 „Zasady i tryb wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej” (od §22 do §29) załącznika do uchwały za nieważny, gdyż po wyeliminowaniu wyżej wskazanych przepisów uchwały prawidłowa rekonstrukcja pozostałych norm dotyczących wyborów sołtysa i członków rady sołeckiej będzie niemożliwa (wyrok WSA w Gorzowie Wlkp. Z dnia 17 października 2019 r., II SA/Go 342/19).

Co dalej, w §8 ust. 2 pkt 6) zaskarżonej uchwały znajdziemy zapis nadający zebraniu wiejskiemu kompetencje kontrolne nad działalnością sołtysa i rady sołeckiej, podczas gdy zgodnie z art. 35 ust. 3 pkt 5 u.s.g kompetencje kontrolne i nadzorcze w stosunku do jednostek pomocniczych przyznane są organom gminy. Znajduje to również potwierdzenie w art. 18a ust. 1 u.s.g., który wskazuje, że rada gminy kontroluje działalność wójta, gminnych jednostek organizacyjnych oraz jednostek pomocniczych gminy i w tym celu powołuje komisję rewizyjną. Powyższe jednoznacznie wskazuje, że organ uchwałodawczy jednostki pomocniczej nie posiada kompetencji kontrolnych i nadzorczych w stosunku do pozostałych jej organów.

Niedopuszczalne jest także przyjęcie w §15 ust. 1 zaskarżonej uchwały wymogu obecności co najmniej 20% uprawnionych do głosowania mieszkańców w zakresie jakim dotyczy to wyboru sołtysa i rady sołeckiej, gdyż przepisy u.s.g. nie wprowadzają dla ważności tych wyborów żadnego kworum. Każde wybory, bez względu na frekwencję, będą ważne i wyłonią sołtysa oraz członków rady sołeckiej. W tych okolicznościach wprowadzenie dodatkowych warunków ważności wyboru w statucie należy uznać za niedopuszczalne, ponieważ modyfikują mające *ius cogens* ustawowe zasady wyboru sołtysa i rady sołeckiej (wyrok NSA z dn. 30.01.2002 r., II SA 2112/01). Za istotne naruszenie prawa należy również uznać uregulowanie zawarte w §15 ust. 2 uchwały, dotyczące ponownego zwołania zebrania wiejskiego w sytuacji braku kworum ustanowionego w § 15 ust. 1 zaskarżonej uchwały.

Reasumując podnieść należy, że zaskarżona uchwała w zakresie wskazanym powyżej podjęta została z naruszeniem prawa. Wskazane wadliwości uchwały zakwalifikować należy jako istotne naruszenia prawa co przesądza o konieczności wyeliminowania zakwestionowanej

uchwały z porządku prawnego w części obejmującej §8 ust. 2 pkt 1) i 6), §15 ust. 1 i 2, rozdział 4 (od §22 do §29) załącznika do uchwały.

W tym stanie rzeczy wnoszę jak w petitum skargi.

Z-ca Prokuratora Rejonowego w Turku

Nikola Baranowska

Załączniki:

1. uchwała nr VIII/69/2019 Rady Gminy Kawęczyn z dnia 30 kwietnia 2019 r. w sprawie nadania statutu Sołectwa Będziechów,
2. odpis skargi wraz z załącznikiem.

